

International Journal of Languages' Education and Teaching
Volume 6, Issue 2, June 2018, p. 429-437

Received	Reviewed	Published	Doi Number
11.05.2018	29.05.2018	30.06.2018	10.18298/ijlet.2947

Speculations on Foreign Language Learning-Teaching ¹

Yusuf ŞAHİN ²

ABSTRACT

The increase of individual and social mobility and the necessity of international cooperation in every field have led to the interest and necessity of foreign language becoming an obligation. While new methods and techniques search for foreign language learning and teaching, use of information obtained as a result of scientific studies in language learning and teaching, and efforts to save time and labor are seen as positive developments, unimaginable assertions about foreign language learning-teaching such as "Ten minutes in English, interaction in three minutes, foreign language in one week, foreign language in twelve days, foreign language in a month, robot teaching a foreign language, free second language for a language learner" are seen as misleading directions when evaluated in the context of learning and teaching theories. People and institutions who claim that a foreign language can be learned in a very short time and without too much effort are referencing individuals with confusion about foreign language learning. This situation makes it debatable for organizations and institutions that provide serious training in the field of foreign language. Beyond this, allegations that lack such scientific basis can lead to loss of motivation and frustration in individuals in achieving the goals that require a certain amount of time and effort, such as learning a foreign language. Individuals who have begun to learn languages with great enthusiasm, who have given too much effort for a certain period of time and who cannot yet speak a foreign language fluently seem to have first started to search for the problem in themselves (I cannot learn a foreign language) then in people and institutions providing education (They cannot teach a foreign language) or teaching materials (These books are not good enough). It is observed that learning a foreign language is a process that requires labor and time beyond memorizing language rules. In order for language teaching to be a language teaching method, it must have linguistic and pedagogical support and definition. The presentation of a technique used in language teaching, memory techniques, and technology-supported language teaching as a language teaching method constitutes clear examples of how much the subject is simplified. The aim of this research is to inform foreign language learners about the speculative advertising in the media about language learning and to make them aware of the teaching and validity of the goods and services offered for monetary gain. Survey method was used in the research. The data of the research constitutes of the accessible advertisements in the press-related organs related to the teaching of foreign languages and the claims of people and institutions offering foreign language courses. The accuracy, learning and instructional level of such advertisements in the media are discussed in the light of the arguments put forward in each advertisement. The extent to which basic language skills (listening, speaking, reading and writing) are involved, the time foreseen for them, and the likelihood that an individual will acquire these skills in the foreseeable period are compared with the time spent preparing for language exams with international validity such as TOEFL, Test DAF, DELE, and DALF. Suggested methods and techniques, tools and materials used, examples of language learning and processing, examples of language use have been discussed and resolved with an interdisciplinary approach. The obtained data were assessed on the basis of pedagogy, neuro-linguistics, socio-linguistics and CEF (Common European Framework) and tried to reach a judgment in scientific light. Language learning-teaching is a process in which the boundaries cannot be drawn in time, whether it is a mother tongue or a foreign language. Given the extent to which the linguistic communication environments and conditions that an individual may encounter can be diversified, it is understood that this process is not merely the domination of limited verbal existence, pattern expressions and language rules. Learning a foreign language and using it in any kind of communication environment should be named differently in a certain situation.

Key Words: Foreign Language Teaching, Foreign Language Teaching Method, Foreign Language Teaching-Learning Term, Speculation in Foreign Language Teaching, Technology-Assisted Foreign Language Teaching.

¹This study was orally presented in the 27th International Conference on Educational Sciences in Antalya, Turkey held on the 18th-22nd April 2018.

²Doç. Dr., Giresun Üniversitesi, sahin113@hotmail.com.

Yabancı Dil Öğrenimi-Öğretimi Üzerine Spekülasyonlar ³

ÖZET

Bireysel ve toplumsal hareketliliğin artması ve her alanda uluslararası işbirliğinin gerekliliği yabancı dile olan ilgi ve gereksinimin bir zorunluluk haline dönüşmesine yol açmıştır. Yabancı dil öğrenimi ve öğretimiyle ilgili yeni yöntem ve teknik arayışları, bilimsel çalışmaların sonucu olarak elde edilen bilgilerin dil öğreniminde ve öğretiminde kullanılması, zamandan ve emekten tasarruf etme gayretleri, olumlu gelişmeler olarak görülürken, yabancı dil öğrenimi-öğretimiyle ilgili, "On dakikada İngilizce, Üç dakikada etkileşimli Türkçe, bir haftada yabancı dil, on iki günde yabancı dil, bir ayda yabancı dil, yabancı dil öğreten robot, bir dil öğrenene ikinci dil hediye gibi akıl almaz iddialarda bulunuluyor olması da, öğrenme ve öğretim kuramları çerçevesinde değerlendirildiğinde, yanıltıcı yönlendirmeler olarak görülmektedir. Yabancı bir dilin çok kısa bir zamanda ve çok fazla emek harcamadan öğrenilebileceğini iddia eden kişi ve kurumlar, bireyleri yabancı dil öğrenimi konusunda kafa karışıklığına sevk etmektedir. Bu durum, yabancı dil alanında ciddi eğitim veren kurum ve kuruluşları adeta tartışılır hale getirmektedir. Bunun da ötesinde, bu tür bilimsel tabandan yoksun iddialar, bireylerde, yabancı dil öğrenmek gibi belirli bir zaman ve emek gerektiren hedeflere ulaşmada motivasyon kaybı ve bıkkınlığa neden olabilmektedir. Büyük bir hevesle dil öğrenmeye başlayan, belli bir süre çok fazla emek veren ve buna rağmen iddia edildiği gibi acı bir şekilde yabancı dil konuşamayan bireylerin, sorunu, öncelikle kendilerinde ("Ben yabancı dili öğrenemiyorum"), dil öğreten kişi ve kurumlarda ("Bunlar yabancı dil öğretmiyorlar") veya öğretim materyallerinde ("Bu kitaplar iyi değil") aramaya başladığı görülmektedir. Yabancı dil öğreniminin bir dizi sözcük ezberlemenin, dil kurallarını öğrenmenin ötesinde emek ve zaman gerektiren bir süreç olduğu göz ardı edilmektedir. Dil öğretiminde izlenen yolun bir dil öğretim yöntemi olabilmesi için, dilbilimsel ve eğitimbilimsel dayanağı ve tanımı olması gerekir. Dil öğretiminde kullanılan bir tekniğin, hafıza tekniklerinin, teknoloji destekli dil öğretiminin, dil öğretim yöntemi olarak sunulması konunun ne kadar basite indirildiğinin açık örneklerini oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı, yabancı dil öğrenenleri yabancı dil öğrenimi konusunda basın yayın organlarında yer alan spekülasyon reklamlar hakkında bilgilendirmek, para kazanma amacıyla sunulan mal ve hizmetlerin öğreticiliği ve geçerliliği konusunda bilinçlendirmektir. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini, yabancı dil öğretimiyle ilgili basın-yayın organlarında yer alan, erişilebilen reklamlar ve yabancı dil kursu düzenleyen kişi ve kuruluşların iddiaları oluşturmuştur. Medyada yer alan bu tür reklamların doğruluk, öğrenilebilirlik ve öğretilebilirlik düzeyi, her bir reklamda ileri sürülen argümanlar doğrultusunda ele alınmıştır. Temel dil becerilerine (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) ne düzeyde yer verildiği, bunlar için öngörülen süre ve bir bireyin bu becerileri öngörülen sürede edinme olasılığı, TOEFL, Test DAF, DELE, DALF gibi uluslararası geçerliliği olan dil sınavlarına hazırlanmak için harcanan süreyle karşılaştırılmıştır. Önerilen yöntem ve teknikler, kullanılan araç ve gereçler, dili öğrenme ve işleme örnekleri, dili kullanma örnekleri disiplinler arası yaklaşımla ele alınmış ve çözümlenmiştir. Elde edilen veriler, eğitim, nöro-dilbilim, sosyo-dilbilim ve CEF (Common European Framework) temel alınarak değerlendirilmiş, bilimsel veriler ışığında yargıya varılmaya çalışılmıştır. Dil öğrenimi-öğretimi, ister anadil isterse yabancı dil olsun sınırları zamanla çizilemeyen bir süreçtir. Bireyin karşılaşabileceği dilsel iletişim ortamlarının ve koşullarının ne kadar fazla çeşitlenebildiği göz önünde bulundurulduğunda, bu sürecin yalnızca sınırlı söz varlığına, kalıp ifadeler ve dil kurallarına egemen olmaktan ibaret olmadığı anlaşılacaktır. Yabancı bir dili öğrenmek ve her türlü iletişim ortamında kullanmakla, belli bir durumda yabancı dilden bir şeyler söylemek farklı adlandırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğretimi, Yabancı Dil Öğretim Yöntemi, Yabancı Dil Öğretim-Öğrenin Süresi, Yabancı Dil Öğretiminde Spekülasyon, Teknoloji Destekli Yabancı Dil Öğretimi.

1. Giriş

Yabancı Dil Öğrenimi ve Öğretiminin Esasları:

Yabancı dil öğreniminde üç temel faktör belirleyici rol oynar. Bunlar, yabancı dil öğrenmek isteyen bireyin hedef dile karşı tutumu, yabancı dil için ayrılan zaman ve bireyin dil öğrenmede harcadığı emektir (Kaufmann, 2018). Bireyin hedef dile karşı tutumundan:

- Hangi dili öğreneceğinin,
- Niçin öğreneceğinin,
- Yeterince öğrenme isteğinin olup olmadığının bilincinde olması anlaşılmalıdır.

Yabancı dil için ayrılan zamandan:

³Bu çalışma 18-22 Nisan 2018 tarihinde Antalya'da düzenlenen 27. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

- Yabancı bir dili öğrenmek birden bire oluşacak bir eylem değildir. Belli bir süreyi gerektiren süreçtir. Dil öğrenmeye karar veren birinin hayatından belli bir süreyi dil öğrenmeye ayırmayı göze alması gerekir. Birey, bu sürenin saatler ve günlerle tamamlanamayacağını, daha uzun bir süre gerektirdiğini; ayrılan zamanın zihinsel olarak yalnızca yabancı dil öğrenmeye adanacağını farkında olması gerekir. Yabancı dil öğretimine ayrılan zamanla ilgili yapılan araştırmalardan, herhangi bir yabancı dilin öğrenilmesi için gerekli zaman, bireyin anadiline, hedef dilin özelliğine ve bireysel çabaya bağlı olarak değişiklik göstermektedir. FSI (US Foreign Service Institute) tarafından yapılan bir tespite göre, bireyin anadili sabit tutulduğunda (İngilizce) yabancı bir dili öğrenmek için 480 ile 2200 saat arası bir zaman harcaması gerekmektedir. Bu tespite göre diller beş kategoride ele alınmıştır.

Kategori I - 23-24 Hafta (575-600 Saat)					
Afrikaans	Danimarkaca	Flemenkçe	Fransızca	İtalyanca	Norveççe
Portekizce	Romen	İspanyol	İsveççe		
Kategori II - 30 Hafta (750 Saat)					
Almanca					
Kategori III - 36 Hafta (900 Saat)					
Endonezyaca	Malayca	Svahili			
Kategori IV - 44 Hafta (1100 Saat)					
Arnavutça	Amharca	Ermenice	Azerice	Bengalce	Boşnakça
Bulgarca	Birmanya dili	Hırvatça	Çekçe	Estonca	Fince
Gürcüce	Yunanca	İbranice	Hintçe	Macarca	İzlandaca
Kmerce Laoca	Letonca	Litvanca	Makedonca	Moğolca	
Nepali	Peştuca	Farsça	Lehçe	Rusça	Sırpça
Seylanca	Slovakça	Slovençe	Tagalogca	Tayca	Ukraynaca
Urduca	Özbekçe	Vietnamca	Xhosa dili	Zulu dili	Türkçe
Kategori V - 88 Hafta (2200 Saat)					
Arapça	Katonca (Çince)	Mandarin Çincesi	Japonca	Korece	

Kaynak: <http://www.webtekno.com/avrupa-da-konusulan-dilleri-ne-kadar-surede-ogrenebileceginizi-gosteren-harita-turkiye-de-var-h37373.html>

Bazı eğitim kurumları ve basın-yayın organlarında iddia edildiği gibi kısa sürede dil öğrenimi söz konusu değildir. Belirtilen sürelerde ancak belli durumlar için sınırlı dil kullanımı mümkündür.

Yabancı bir dili öğrenmek, bilişsel ve duyuşsal hazır olmanın yanında, bedensel ve zihinsel bir dizi eylemde bulunmayı, yani bıkmadan, yorulmadan emek harcamayı gerektirir. Dilsel sembolleri ses, hece, sözcük, tümce ve metin boyutunda dinleme; ses-sembol, sözcük-nesne-davranış-durum ilişkisini kavrama ve tekrar etme; duruma uygun sözlü iletişim, konuşma egzersizleri; yazılı metinleri seslendirme, kavrama, uygun davranışta bulunma ve yorumlama; yazılı iletişim kurma ve metin oluşturma aşamalarını içeren temel dil becerisini kazanmada birey etkin olmak zorundadır.

Öğrenmeyi eğitbilime yön veren yaklaşımlar çerçevesinde ele aldığımızda, davranışçı yaklaşımda, dışsal uyaranlara uygun davranış kazanma; bilişsel yaklaşımda ise dışsal uyaranları içsel olarak anlamlandırma, yorumlama ve davranış oluşturma (Baldi, 2000) olarak özetleyebiliriz. Bu durumu yabancı dil öğrenimi-öğretimiyle ilişkilendirdiğimizde: Birey, belirli sürede ancak sınırlı sayıda

davranışları gözlemleyebilir, deneyimleyebilir. Oysa insanın karşılaşabileceği olaylar-durumlar ve insanın bunlar karşısında takınabileceği tavır ve ortaya koyabileceği davranışlara sınır çizmek, insanı mekanik bir alet olarak görmekten öteye geçmez. Aynı şekilde, bir dildeki söz varlığının tamamını tanımak, o dilin işletim sistemlerini öğrenmek ve uygulamak, dünyadaki varlıkları, durumları ve olayları dilsel olarak yansıtabilmek (Coseriu, 1979; Elsen, 2009-2010), sınırlı bir zamanda kazanılabilecek beceriler değildir.

Yabancı dil öğrenimi-öğretimi Toplum dilbilim açısından değerlendirdiğimizde, hedef dilin konuşulduğu toplumdaki her türlü olgu ve olayların dile yansıyan biçiminin kazanılması-kazandırılması söz konusudur (Hudson, 1993; Roelcke, 2005). Kim kimle, nerede, niçin, nasıl konuşuyor, yani sosyal ilişkilerin dilsel olarak nasıl kurulduğu ve sürdürüldüğü toplum dilbiliminin inceleme konusudur.

Nöro-linguistik, bireylerin dış dünyayı algılamada, anlamlandırmada ve dış dünyayla ilgili fikir üretmede, duyu-zihin ilişkisinin dile nasıl yansıdığını inceleyen disiplinler arası bir bilim dalıdır. Nöro-linguistik bakış açısıyla dil kullanımı, varlıkları biçimleriyle, renkleriyle, çıkardıkları seslerle, tat ve kokularıyla, çevre ve insan üzerinde bıraktıkları etkiyle algılama; zihinsel süreçlerle benzerlikleri ve farklılıkları sınıflama; dili oluşturan unsurları sessel ve biçimsel sembollere dönüştürme; oluşturulan sembolleri anlamlı bütünlükler oluşturacak biçimde yazılı ve sözlü olarak dışa vurmaktır.

Planlı yabancı dil öğretimi, önceden belirlenmiş düzeyler, belli ilkeler çerçevesinde gerçekleşir. CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı), Avrupa ülkelerinde hedef dillere yönelik öğretim programlarının, program yönergelerinin, sınav ve ders kitaplarının vb. hazırlanması için temel oluşturur. Dil öğrenenlerin, bu dilde bildirişimsel gereksinimlerini karşılamak için neler yapmaları ve öğrenmeleri gerektiğini, bildirişimsel açıdan başarılı olabilmeleri için hangi bilgi ve yeterliklerini geliştirmeleri gerektiğini kapsamlı olarak betimler. Bu tanımlamalar o dilin kültür boyutunu da kapsar. CEFR aynı zamanda, dil öğrenenin yaşam boyu ve öğrenim sürecinin her basamağında elde ettiği kazanımın ölçülmesi için gerekli yeterlik düzeylerini de tanımlar (Avrupa Konseyi, 2013:11). CEFR, programlı dil öğretiminde, seviyeler arası geçiş için yaklaşık 200 saatlik bir süreyi öngörmektedir (Cambridge Assessment English, 2018). Diğer bazı Avrupa dilleri için de benzer çalışmalar yapılmıştır. Örneğin: DELE, İspanya Eğitim, Kültür ve Spor Bakanlığı tarafından verilen İspanyolca bilgisini uluslararası alanda belgeleyen resmi lisanstır. TestDaF, Zertifikat Deutsch, Almanca bilgisini uluslararası alanda belgeleyen sınav türleridir. Almanca öğrenmek isteyen bir kimsenin düzeylere göre ayırması gereken zaman aşağıda belirtilmiştir.

Temel Düzey Dil Kursu (Basissprachkurs Deutsch)

- Modul 1 (100 saat) A1
  - Modul 2 (100 saat) A1
  - Modul 3 (100 saat) A2
-

Orta Düzey-Gelişmiş Dil Kursu (Aufbaukurs Deutsch)

- Modul 4 (100 saat) A2
  - Modul 5 (100 saat) B1
  - Modul 6 (100 saat) B1
-

Yönlendirme Kursu (Orientierungskurs) (100 Stunden)

Kaynak: <http://deutsch.kursportal.info/k295698>

B1 düzeyini başarıyla tamamlayanlar Telc Sertifika sınavına girer. Almanya'da yükseköğrenime devam edebilmek için de 100 saatlik yönlendirme kursuna katılır.

DELTA-DALF: Fransa Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen resmi birer diploma olan uluslararası DELTA-DALF diplomaları, tüm dünyada ve Türkiye'de tanınmaktadır. Her bir dil düzeyi için ayrılan zaman diğer Avrupa dilleri için ayrılan zamanla benzerlik göstermektedir.

2. Yöntem

Yabancı dil öğrenenleri yabancı dil öğrenimi konusunda basın yayın organlarında yer alan spekülasyon reklamları hakkında bilgilendirmeyi, para kazanma amacıyla sunulan mal ve hizmetlerin öğreticiliği ve geçerliliği konusunda bilinçlendirmeyi amaçlayan bu araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın verilerini, yabancı dil öğretimiyle ilgili basın-yayın organlarında yer alan erişilebilen reklamlar ve yabancı dil kursu düzenleyen kişi ve kuruluşların iddiaları oluşturmuştur. Medya organlarında yer alan bu tür reklamların doğruluk, öğrenilebilirlik ve öğretilbilirlik düzeyi, her bir reklamda ileri sürülen argümanlar doğrultusunda ele alınmıştır. Temel dil becerilerine (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) ne düzeyde yer verildiği, bunlar için öngörülen süre ve bir bireyin bu becerileri öngörülen sürede edinme olasılığı, TOEFL, Test DAF, DELE, DALF gibi uluslararası geçerliliği olan dil sınavlarına hazırlanmak için harcanan süreyle karşılaştırılmıştır. Önerilen yöntem ve teknikler, kullanılan araç ve gereçler, dili öğrenme ve işleme örnekleri, dili kullanma örnekleri disiplinler arası yaklaşımla ele alınmış ve çözümlenmiştir. Elde edilen veriler, eğitim, Nöro-dilbilim, Sosyo-dilbilim ve CEF (Common European Framework) temel alınarak değerlendirilmiş, bilimsel veriler ışığında yargıya varılmaya çalışılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

Yabancı dil öğretimiyle ilgili basın-yayın organlarında yer alan reklamlar:

- German in 30 days langenscheid pdf – BLGD
- Speak English in 30 days
- Spanisch in 30 Tagen
- Kann ich in 7 Tagen eine neue Sprache lernen? Eine Fremdsprache kann man in 7 Tagen lernen.
- So lernt man eine Sprache in nur 5 Tagen.
- Sprache lernen in 10 Tagen

Almanca'nın öğrenilmesi için harcanması gereken asgari zaman (B1 için 600 saat) ve CEFR, programlı dil öğretiminde, seviyeler arası geçiş için öngörülen yaklaşık 200 saatlik bir süre göz önünde bulundurulduğunda, iddia edildiği gibi otuz günlük bir sürede ne Almanca'nın ne İngilizce'nin ne de İspanyolca'nın öğrenilmesi-öğretilmesi makul gözükmemektedir. Bununla birlikte, 5-7 ve 10 günde herhangi bir yabancı dilin öğrenilebileceğinin-öğretililebileceğinin iddia edilmesi sadece spekülasyon bir

yaklaşımıdır. Bu sürelerde belli durumlar için kullanılan kalıp ifadelerin ezberlenmesi, metinsellikten uzak basit bildirimler söz konusu olabilir.

- Üç dakikada Türkçe
- Zwillinge lernen Türkisch in einer Woche.

Yabancı dil olarak Türkçenin öğrenimi-öğretimi için FSI tarafından belirlenen asgari süre 1100 saat olarak öngörülmüştür. Dünyadaki hangi dil olursa olsun üç dakikalık bir sürede öğrenimi-öğretimi bilimsel tabandan yoksun bir iddiadır.

Türkçeyi bir haftada öğrendiğini iddia eden ikizlerin durumu da, sadece belli durumlar için kullanılan kalıp ifadelerin ezberlenmesi ve söz varlığı bakımından fakir, basit cümlelerden ibarettir.

- Learn Russian in 24 Hours with Russian Pod101 tv
- Learn Japanese in 24 Hours with Japanese Pod101 tv
- 5 Günde A2 Arapça Öğreniyorum

Her şeyden önce her üç dilde de farklı alfabe kullanılmaktadır. Alfabedeki harflerin yazılışını, seslendirilişini öğrenmek bile iddia edilen sürede olası değildir.

- Yabancı Dil Öğretiminde Robot Öğretmenler

Günümüzde ABD, İngiltere, Japonya ve Kanada gibi ülkelerde yabancı dil derslerinde robot öğretmenlerden yararlanıldığından bahsedilmektedir. (Kim, J.W. ve Kim, J.K., 2011, s.1). Robot teknolojisiyle temel insan duyguları olan mutluluk, hayret, korku, üzüntü, öfke ve tikslenme gibi altı duygunun ifade edilişi sırasında oluşan mimikleri incelenmiş ve insan yüzünde, eğitilmemiş veya doğuştan yeteneğe sahip olmayan kişilerin göremediği mikro ifadeler, yani mikro mimikler (microexpressions) bulunduğunu ileri sürmüştür. Daha sonra bilim adamları birbirinden tam olarak ayırt edilebilen sekiz alın ve kaş, sekiz göz ve göz kapağı, on ağız ve dudak ifade durumu olduğunu ortaya koymuşlardır (Ekman,1992). Ancak bütün bu çalışmalar insanın bir makine olmadığını, insana özgü duyguların bir makineyle paylaşılamayacağı gerçeğini değiştirememiştir. Robotun tepkilerinin mekanik taklit ve tekrardan ibaret olduğu, insansı jest ve mimiklerin kişisel ve kültürel olarak farklı anlamlar taşıyabileceği, ses tonunun alçalıp yükselmesinin, eksiltili, metaforik ifadelerin robotik programlamayla isabetli bir şekilde çözümlenemediği yapılan uygulamalardan anlaşılmaktadır. Sonuç olarak robotla yabancı dil öğretiminde, robotu programlayacak, onu yönlendirecek bir teknisyene, yabancı dil öğretimi konusunda eğitilmiş birine gereksinim vardır. Bunun neticesinde ise, kodlanmış sınırlı dil şifreleriyle, statik bir makineyle sınırsız ifade imkânına sahip dinamik bir dil öğretilemez.

Yukarıdaki iddialar bir bütün olarak değerlendirildiğinde:

Bilginin doğruluğu: Kısmi dil kullanımının öğrenimi-öğretimi için doğru; genel dil kullanımı açısından inandırıcı gözüküyor.

Öğrenilebilirlik-öğretilebilirlik: Kısmi bilgilerin öğrenimi-öğretimi söz konusudur; bilginin derinlemesine öğrenilmesi söz konusu değildir.

Yöntem: Yabancı dil öğrenimi-öğretimi için uygulanan ve önerilen yöntemler incelendiğinde, çoğunda başlangıç düzeyi için geçerli olan, tekrar, taklit, telkin ve komut yönlendirmeli uygulamaların egemen olduğu görülmektedir. Bunun yanında, teknoloji destekli dil öğretiminin, hafıza tekniklerine dayalı dil öğretim tekniklerinin de yöntem olarak sunulduğu görülmektedir. Yabancı dil öğretimiyle ilgili yeni yöntem, teknik ve materyal arayışlarının olumlu gelişmeler olduğu ve bunlardan yararlanılması gerektiği yadsınamaz. Ancak, dil öğrenimi- ve öğretiminin tekdüze bir eylem olmadığı, duruma, şartlara ve ihtiyaca göre farklılık göstereceği hatırdan çıkarılmamalıdır.

Dört temel dil becerisinin iddia edilen sürede ifade zenginliği bakımından üretimsel öğrenilebilirliği-öğretilebilirliği insanüstü bir durumdur ve gerçeği yansıtmamaktadır. Yeni bir dilin alfabeti, yazımı, alfabedeki her bir harfin sesletimi, dildeki söz varlığı, sözcük seçimi, söz dizimi, duruma uygun yazılı ve sözlü ifade oluşturma, sözlü ve yazılı ifadeleri anlayabilme, yorumlayabilme, duygu ve düşünceleri özgün bir biçimde dile getirebilme birden bire oluşan bir kazanım değildir; belli bir zaman ve emek gerektirir.

4. Sonuç

Yabancı dil öğrenimi-öğretimiyle ilgili uygulamalar ve yapılan araştırmalar incelendiğinde, başarılı bir dil öğrenimi-öğretimi için bir dizi faktörün bir arada düşünülmesi gerektiği anlaşılacaktır. Wode'ye göre bir dili anlayıp kullanmak bir şalteri açmak gibi basit bir eylem değildir. Dil öğrenimini çeşitli faktörler etkiler ve belirler. Bunların içinde zihinsel faktörler, sosyo-ekonomik ve ailevi koşullar en önemli olanlarıdır (1993).

Dil-Toplum ilişkisini inceleyen Toplum dilbilim, toplumlar içindeki dilsel davranışların ne tür toplumsal yapılar tarafından kontrol edildiğini, bu dilsel davranışları, işlevlerini ve bunları kullananların nitelikleri üzerinde durur (Güven, 2012). Toplum içerisinde cereyan eden her olay, evlilik, cenaze törenleri, özel gün ve haftalar, kutlamalar, akrabalık-komşuluk ilişkileri, mesleki, hukuki, siyasi, ekonomik ve dini ifadeler vs. dile yansır. Her bir dilsel davranışın kazanılması, işlevsel olarak kullanılması ve kullanılan dilsel ifadelerin çözümlenmesi kısa sürede kazanılacak beceriler değildir.

Yabancı dil öğrenimi-öğretimini Nöro-linguistik açıdan değerlendirdiğimizde, dil öğrenen birey, dış dünyanın hedef dile nasıl yansıdığını, dış dünyayla ilgili fikir üretmede, duyu-zihin ilişkisinin nasıl kurulduğunu öğrenmek zorundadır. Bu durum her zaman bireyin ana dilindekilerle bire bir örtüşmeyebilir. Varlıklar ve varlıkların tanımlanış biçimleri, olaylar ve olaylar karşısında bireylerin takındıkları tavırlar, dilsel-iletişimsel semboller ve sembollere yüklenen anlamlar dil öğrenen bireyin dille birlikte öğrenmesi gereken davranışsal-zihinsel becerilerdir. Bütün bu becerilerin kazanılması ve dille bütünleştirilerek kullanılması belirli bir süreyi gerekli kılar.

Glöckner (2013), yabancı dil öğretiminde motivasyonun öneminden bahsederken, Schneider ve Schmalt (2000), motivasyonun hedefe ulaştırılabilirliğini, motivasyonun yoğunluğuna ve sürekliliğine bağlamaktadır. Bireyin dil öğrenim süresini belirleyen en önemli unsurlardan biri içsel motivasyondur. İçsel motivasyonu destekleyen dışsal motivasyonun inandırıcılığı bireyi gayrete

getirirken, dışsal motivasyonun inandırıcılığını yitirmesi, bireyin ümitsizliğe düşmesine neden olabilmektedir. Bu nedenle, bireyin kısa sürede yabancı dil öğrenebileceğini iddia eden inandırıcılıktan yoksun, bireyin kendisini yetersiz hissetmesine ve öğrenmeden uzaklaşmasına neden olabilecek vaatlerden kaçınmak gerekir.

Başarılı bir yabancı dil eğitiminin diğer belirleyicilerinden olan uygulanan yöntem ve teknikler, bireyin gelişim düzeyine, dili öğrenme amacına göre farklılık gösterir. Çocukların, gençlerin ve yetişkinlerin ilgi ve ihtiyaçları, dil kullanım amaçları ve biçimleri birbirinden farklılık gösteriyorsa, onlar için oluşturulacak program, kullanılacak materyal ve uygulanacak yöntem de doğal olarak, amaca hizmet edecek biçimde birbirinden farklı olacaktır (Bader ve Schaer, 2008; Center for Applied Linguistics, 2010). Yabancı dil öğrenimi-öğretiminde bir diğer önemli bir faktör de yabancı dile ayrılan zamandır. Başarılı bir yabancı dil öğrenimi-öğretiminde ayrılan zamanın süresinden ziyade, bu zamanın nasıl değerlendirildiğidir. Süreklilik, azim ve gayret, yabancı dil öğreniminin başarı anahtarlarıdır.

Dil öğrenimi-öğretimi, ister anadil isterse yabancı dil olsun, sınırları zamanla çizilemeyen bir süreçtir. Bireyin karşılaşılabileceği dilsel iletişim ortamlarının ve koşullarının ne kadar fazla çeşitlenebildiği göz önünde bulundurulduğunda, bu sürecin yalnızca sınırlı söz varlığına, kalıp ifadeler ve dil kurallarına egemen olmaktan ibaret olmadığı anlaşılmaktadır. Yabancı bir dili öğrenmek ve her türlü iletişim ortamında kullanmakla, belli bir durumda yabancı dilden bir şeyler söylemek farklı adlandırılmalıdır. Başarılı bir yabancı dil öğrenimi-öğretimi için:

- Yabancı dil öğrenmeye karar veren kimselerin hayal kırıklığına uğramamaları için öncelikle, yabancı dil öğrenimi ve öğretimi hakkında bilgi edinmeleri,
- Yabancı dil öğreten kurum ve kuruluşların da etik olarak kursiyerlerini bu konuda bilgilendirmeleri,
- Kısa sürede yabancı dil öğrettiklerini iddia eden yayın ve ilanların öncelikle hangi dili, kime, hangi becerileri, hangi düzeyde, hangi içerikle, ne kadar sürede öğreteceklerine dair açık ve anlaşılır bir dille bildirmeleri,

Eğitimden sorumlu kurumlarca da, bu bilgilerin ne kadar geçerli ve güvenilir olduğunun denetlenmesi; gerçeğe aykırı, yanıltıcı vaat ve iddialarda bulunanların uyarılması, eğitimle ilgili konularda spekülasyon yapılmasının önüne geçilmesi gerekir.

Kaynakça

Avrupa Konseyi/Modern Diller Bölümü (2013). Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi - Öğrenim, Öğretim ve Değerlendirme. Frankfurt/Main, Almanya: telcGmbH.

Bader, U. ve Schaer U. (2008). Fremdsprachen Lernen und Lehren, Kanton Aargau, Departement Bildung, Kultur und Sport Abteilung Volksschule, CH-5001.Aarau.

Baldi, Philip/Dawar, Chantal (2000). "Creative Processes", in: Booij, Geert/Lehmann, Christian/Mugdan, Joachim (eds.): Morphology. An International Handbook on Inflection and Derivation. Volume 1. Berlin/New York: de Gruyter, 963-972.

Center for Applied Linguistics. (2010). Education for Adult English Language Learners in the United States: Trends, Research, and Promising Practices. Washington, DC: Author.

Coseriu, Eugenio (1979). "System, Norm und Rede", in: Coseriu, Eugenio: Sprache-Strukturen und Funktionen. XII Aufsätze zur allgemeinen und romanischen Sprachwissenschaft. 3., durchgesehene und verbesserte Auflage. Tübingen: Narr, 45-59 (= TBL 2).

Ekman, Paul (1992). Facial Expressions of Emotion: An Old Controversy and New Findings. Philosophical Transactions of the Royal Society of London, B, 335, 63-69.

Elsen, Hilke (2009a). "Manipulation aus sprachlicher Sicht-ein Überblick", in: Wirkendes Wort 3.58, 447-466.

Elsen, Hilke and Michel, Sascha (2010). "Wortbildung in Sprechstundengesprächen an der Hochschule", in: Hinrichs, Nina/Limburg, Annika (eds.): Gedankenstriche-Reflexionen über Sprache als Ressource. Festschrift für Wolfgang Boettcher zum 65. Geburtstag. Tübingen: Stauffenburg, 33-45.

Glöckner, S. (2013). Motivation beim Fremdsprachenerwerb. Eine qualitative Studie zu Gründenschwedischer Fremdsprachenlerner gegen das Lernen von Deutsch, Masterarbeit. Universität Bielefeld Fakultät für Erziehungswissenschaft.

Güven, A. (2012). Toplumsal Dilbilimin Kapsam Alanı, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 13, 2012, Sayfa 55 - 62.

Hudson, R.A. (1993). Sociolinguistics. Cambridge University Press.

Kaufmann, Steve (2015). How Long Should it Take to Learn a Language? <https://blog.thelinguist.com/how-long-should-it-take-to-learn-a-language>. Erişim, 24.03.2018.

Kim, Jong-Won and Kim, Jung-Kwan (2011). The Effectiveness of Robot Pronunciation Training for Second Language Acquisition by Children: Segmental and Suprasegmental Feature Analysis Approaches. International Journal of Robots, Education and Art.

Löffler, Heinrich (2005). Germanistische Soziolinguistik. 3., überarbeitete Auflage. Berlin: Schmidt (= Grundlagen der Germanistik 28).

Roelcke, Thorsten (2005). Fachsprachen. 2., durchgesehene Auflage. Berlin: Schmidt (= Grundlagen der Germanistik 37).

Schneider, K. ve H.D.Schmalt, (2000). Motivation. 3., überarb. u. erw. Aufl. Stuttgart: Kohlhammer.

Wode, Henning (1993). Psycholinguistik: eine Einführung in die Lehr- und Lernbarkeit von Sprachen. - 1. Aufl. - Ismaning: Hueber.